

Joan-Sebastià Haydn: “No necessitem que tolerin la nostra existència, sinó un reconeixement legal”

Vilaweb 31/05/2021

Joan-Sebastià Haydn: “No necessitem que tolerin la nostra existència, sinó un reconeixement legal”

Entrevista al president de la xarxa d'escoles immersives Eskolim sobre els efectes de la censura del Constitucional i les manifestacions de dissabte per tot l'estat francès

Per: [Arnau Lleonart Fernández](#) i [Albert Salamé \(fotografies\)](#)

Catalans, occitans, bascs, bretons, corsos i alsacians van manifestar-se dissabte per tot l'estat francès contra [la censura del Consell Constitucional a la llei de llengües que impedeix l'educació immersiva en llengües anomenades regionals](#). Aquest era un punt clau de la llei, que obria la porta a estendre la immersió en el sistema educatiu públic, però la decisió del Constitucional no tan sols ho impedeix, sinó que posa en perill l'educació immersiva a centres concertats. Dissabte, a Perpinyà, un dels portaveus de la mobilització va ser Joan-Sebastià Haydn, president de la xarxa d'escoles immersives Eskolim, que agrupa els centres de la Bressola, en català; Seaska, en basc; Diwan, en bretó; Calandreta, en occità; ABCM-Zweisprachigkeit, en alsacià; i Scola Corsa, en cors. Parlem amb ell per analitzar l'impacte de les manifestacions del cap de setmana i les possibles conseqüències de la decisió del Constitucional.

—**Hi haurà un abans i un després de les manifestacions de dissabte?**

—Parlem d'uns 40.000 manifestants a tot l'estat francès, amb força suport de càrrecs electes de quasi tots els partits. El president Macron i el primer ministre Castex hi han reaccionat dient que les llengües regionals i el seu ensenyament s'han de salvaguardar i han ordenat als diputats de fer una comissió que ens rebrà als presidents de les entitats que fan escoles immersives. Hi ha una certa incomoditat al govern amb el tema, perquè hem reaccionat amb força. Esperem que hi hagi un canvi de posició i demanem la modificació de la constitució francesa, perquè ens impedeix de ser reconeguts i legítims.

—**S'ha evidenciat un canvi important en la política de l'estat francès; per primer cop, els jacobins són minoria i els partidaris de protegir les llengües autòctones, majoria.**

—La societat francesa ha canviat, però la constitució no s'hi ha adaptat. La promoció de les

llengües regionals ara és un tema de consens entre la població i els càrrecs electes, quan cinquanta anys enrere encara era un tema que es considerava que dividia la República. És un canvi radical. Això, els càrrecs electes ho han entès i s'ho han fet seu, però l'estat francès encara no. I la constitució, encara menys.

—**Aquest canvi social pot fer que més pares vulguin escolaritzar els seus fills en les llengües autòctones dels territoris?**

—La demanda ara ja era forta, perquè tenim llista d'espera a les escoles. No podem pas acollir tota la mainada que s'hi voldria inscriure. Sabem que si demà l'estat francès legitima la immersió en llengües regionals com a sistema educatiu, encara tindrem més demanda perquè hi ha la voluntat per una part de la població de retrobar les seves arrels i un sentit d'identitat territorial. És part de la diversitat d'identitat i cultural de l'estat francès construïda gràcies a l'agrupació de territoris amb llengües i cultures pròpies.

—**Com han rebut les mobilitzacions, els cercles de poder i la premsa més jacobina?**

—Comencem a veure certs canvis en la premsa francesa. Veiem aparèixer preses de possessió força positives que defensen les llengües i les cultures regionals. És un canvi molt recent, fa uns anys no teníem cap article que anés a favor d'aquestes llengües. Les manifestacions han tingut un cert ressò, perquè és un tema gros per a l'estat. No és un petit grup de ciutadans o de militants, sinó una franja important de la població francesa afectada directament per la decisió del Consell Constitucional. En canvi, amb els alts funcionaris i directors de serveis ministerials és més complicat. Sovint s'han format a l'escola francesa d'administració, que té un model molt jacobí. No entenen pas el perquè de tot això, per ells només hi ha una llengua francesa, i d'aquesta manera es vincula el tema de la República indivisible. Això ho fa més complicat.

Joan-Sebastià Haydn fent un dels parlaments a la manifestació a Perpinyà.

—**Creieu que el govern francès farà els canvis necessaris per a protegir l'escola immersiva, com han dit Macron i Castex?**

—Nosaltres no necessitem que tolerin la nostra existència, sinó un reconeixement legal. La

tolerància pot desaparèixer d'un dia per l'altre per un canvi de govern o el que sigui. Amb la decisió del Consell Constitucional els nostres sistemes educatius es poden posar en qüestió, necessitem un reconeixement del nostre model. Tenim uns convenis amb el Ministeri d'Educació que poden qüestionar-se si no complim la paritat entre el francès i les nostres llengües. El perill és aquest. Nosaltres existim perquè fem immersió en llengua regional i volem formar parlants en aquestes llengües, nins que siguin bilingües. L'ur llengua materna és el francès, no la perden, i s'hi afegix la llengua pròpia del territori. Fem classes de francès segons els criteris del Ministeri d'Educació i els nostres alumnes tenen un nivell de francès més bo que en altres escoles, però la nostra raó d'existir és la immersió. Hi ha un perill real que el Constitucional no ens reconegui el model i es posi en qüestió el nostre conveni amb l'estat.

—Prepareu més mobilitzacions?

—Tenim prevista aviat una reunió de la xarxa Eskolim amb el col·lectiu Perquè Visquin les Nostres Llengües per a preparar la continuació de les mobilitzacions. Hem de fer balanç de les manifestacions de dissabte i valorar quines accions podem posar en marxa d'aquí a final de curs i en la tornada de les vacances. El primer ministre ens ha promès que ens rebria aviat i som a l'espera d'aquesta trobada per fer valdre els nostres arguments i trobar la via legal per a continuar existint. A Eskolim estudiem la possibilitat de presentar recursos jurídics a la justícia europea o francesa.

—Creieu que aquesta qüestió marcarà el cicle d'eleccions que començarà aviat i acabarà amb les eleccions presidencials de l'any vinent?

—Dissabte vam veure que quasi tots els partits eren presents a les manifestacions i vam tenir el suport formal de tots els presidents de regió. És un bon senyal. Pensant en les eleccions presidencials, potser és el moment de fer la proposta de canvi de la constitució per a recollir la diversitat lingüística francesa. Pot ser un tema important en la campanya de les presidencials, si no es fa abans.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/joan-sebastia-haydn-eskolim-entrevista/>